

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ' : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ (ΕΥΛΟΓΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ) ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Οι διευκολύνσεις (εύλογες προσαρμογές) εγκρίνονται από τις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ) και παρέχονται στους/στις μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές και άλλες ανάγκες, με στόχο τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία και αξιολόγηση, χωρίς να αλλοιώνεται το περιεχόμενο της μάθησης ή των εξετάσεων.

Ο κύριος στόχος των διευκολύνσεων είναι:

- η άρση των εμποδίων που σχετίζονται με τη φύση της αναπηρίας ή των ειδικών αναγκών του/της μαθητή/τριας,
- η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών μάθησης και αξιολόγησης, σύμφωνα με τις αρχές της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης,
- η προσαρμογή της μορφής (όχι του περιεχομένου) των εξεταστικών και διδακτικών διαδικασιών στις ανάγκες των παιδιών,
- η πλήρης συμμετοχή και η αξιοπρεπής αξιολόγηση όλων των μαθητών/τριών, ανεξαρτήτως αναπηρίας.

Οι διευκολύνσεις σε καμιά περίπτωση δεν προσφέρουν στον/η εξεταζόμενο/η οποιοδήποτε πλεονέκτημα ή προβάδισμα ή προνομιακή μεταχείριση έναντι των άλλων εξεταζόμενων υποψηφίων. Ενώ κατά την εφαρμογή τους, λαμβάνονται μέτρα ώστε να διασφαλίζονται πλήρως η εγκυρότητα, η αξιοπιστία και το αδιάβλητο της εξέτασης.

Οι διευκολύνσεις που αφορούν σε **διαγωνίσματα και εξετάσεις** δίνονται συνοπτικά στον πίνακα που ακολουθεί.

Κωδικός Διευκόλυνσης¹ (ΚΔ)	Περιγραφή	Βασικά Σημεία / Επεξηγήσεις
2	Απαλλαγή από την ορθογραφία και τη στίξη	Εξαίρεση από βαθμολόγηση ορθογραφίας και στίξης όπου αυτά αποτελούν αντικείμενο εξέτασης. Αναπροσαρμογή βαθμολογίας. Ισχύει για Νέα, Αρχαία Ελληνικά και Ξένες Γλώσσες.
3	Επιπρόσθετος χρόνος εξέτασης	+20% του συνολικού χρόνου εξέτασης. Μπορεί να αυξηθεί με απόφαση ΕΕΕΑΕ. Δεν αφαιρούνται ασκήσεις.
4	Ανάγνωση και απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου	Ο/Η καθηγητής/τρια της ειδικότητας διαβάζει και επεξηγεί το δοκίμιο χωρίς αλλοίωση του περιεχομένου. Περιλαμβάνει, όπου απαιτείται, επεξηγήσεις άγνωστων λέξεων. Εξέταση σε ξεχωριστή αίθουσα. Ο χρόνος απλοποίησης προστίθεται στον συνολικό χρόνο.
6	Χρήση υπολογιστικής μηχανής	Παραχωρείται σε μαθητές/μαθήτριες της Α΄ Γυμνασίου με απόφαση ΕΕΕΑΕ.
7	Χρήση «Μεταγραφέα»	Καταγράφει τις απαντήσεις των εξεταζομένων καθ' υπαγόρευση. Παρέχεται +10% χρόνος. Συνοδεύεται από απαλλαγή ορθογραφίας/στίξης (Κωδ. 2) και, κατόπιν απόφασης ΕΕΕΑΕ, απαλλαγή από ακρόαση σε ξένες γλώσσες. Εξέταση σε ξεχωριστή αίθουσα.
14	Μικρά διαλείμματα	Διαλείμματα εντός ή εκτός αίθουσας χωρίς μείωση του χρόνου εξέτασης (μέχρι 5΄ στα διαγωνίσματα, 20΄ στις εξετάσεις).
15	Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή	Παραχωρείται για διαγωνίσματα, εξετάσεις ή κατ' οίκον εργασία. Χωρίς σύνδεση στο διαδίκτυο. Επιτήρηση από δύο εκπαιδευτικούς. Η εργασία/ το

¹ Οι αριθμητικοί κωδικοί για κάθε διευκόλυνση (εύλογη προσαρμογή) χρησιμοποιούνται για σκοπούς συντομογραφίας και κοινής αναφοράς μεταξύ σχολικών μονάδων, Συνδετικών Λειτουργιών, του Γραφείου Ειδικής Αγωγής και του Γραφείου Προγραμματισμού του ΥΠΑΝ. Οι κωδικοί αυτοί πρέπει να αναγράφονται σε κάθε σχετική επικοινωνία, ανακοινώσεις ή υπηρεσιακό έντυπο που αφορά παροχή διευκολύνσεων (εύλογων προσαρμογών).

Κωδικός Διευκόλυνσης ¹ (ΚΔ)	Περιγραφή	Βασικά Σημεία / Επεξηγήσεις
		διαγώνισμα/ η εξέταση εκτυπώνεται και επαληθεύεται.
17	Χρήση «Γραφέα»	Ο/Η γραφέας αντιγράφει πιστά και ευδιάκριτα τις απαντήσεις του/της μαθητή/τριας σε νέο τετράδιο. Ο/Η μαθητής/τρια και οι επιτηρητές/τριες επιβεβαιώνουν την πιστή αντιγραφή.
18	Απαλλαγή από ακρόαση/κατανόηση κειμένου (Ξένες Γλώσσες)	Οι μαθητές/μαθήτριες απαλλάσσονται από το ακουστικό μέρος. Ο βαθμός αναπροσαρμόζεται βάσει μαθηματικού τύπου. Δεν παραχωρείται επιπλέον χρόνος.
19	Απαλλαγή από μέρος του γραπτού εξεταστικού δοκιμίου	Παραχωρείται σε μαθητές/μαθήτριες που αδυνατούν να απαντήσουν συγκεκριμένα μέρη του γραπτού. Ο βαθμός αναπροσαρμόζεται ανάλογα.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ (ΕΥΛΟΓΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ)

Με την έναρξη της κάθε νέας σχολικής χρονιάς αλλά και της εκάστοτε εξεταστικής περιόδου, ο/η Β.Δ., υπεύθυνος/η της ΕΑΕ σε συνεργασία με τον/τη ΣΕΑ του σχολείου οφείλουν να ενημερώνουν όλους/ες τους/τις εμπλεκόμενους/ες εκπαιδευτικούς σχετικά με:

- (i) το ποιοι/ποιες μαθητές/τριες της Ειδικής Αγωγής δικαιούνται διευκολύνσεις στα διαγωνίσματα και στις εξετάσεις καθώς και
- (ii) για το είδος των διευκολύνσεων, που δικαιούται ο κάθε μαθητής/τρια, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίησή τους.

Για τις εξετάσεις, κάποιες εύλογες προσαρμογές παρέχονται σε ξεχωριστή αίθουσα (αίθουσα διευκολύνσεων/ εύλογων προσαρμογών), όπου παρακάθονται μόνο

μαθητές/τριες της ΕΑΕ με τις συγκεκριμένες διευκολύνσεις. Σε κάθε αίθουσα διευκολύνσεων, ο αριθμός των μαθητών/μαθητριών δεν υπερβαίνει τους **δεκαέξι (16)**.

Τονίζεται ότι οι γονείς/ κηδεμόνες οφείλουν, πριν τη λήξη των μαθημάτων, να προσκομίσουν ενυπόγραφη επιστολή στο σχολείο φοίτησης των παιδιών τους εάν:

- δεν επιθυμούν το παιδί τους να λαμβάνει κατά τις εξετάσεις τις διευκολύνσεις για τις οποίες έχει απόφαση από την ΕΕΕΑΕ
- δεν επιθυμούν να εξεταστεί σε ξεχωριστή αίθουσα ενώ έχει έγκριση για τη διευκόλυνση με ΚΔ 4. Νοείται ότι, σε αυτή την περίπτωση δεν παραχωρείται η συγκεκριμένη διευκόλυνση.

Νοείται ότι, οι διευκολύνσεις (εύλογες προσαρμογές) παρέχονται στα διαγωνίσματα και τις εξετάσεις ΟΛΩΝ των μαθημάτων, εξεταζομένων και μη.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ (ΕΥΛΟΓΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ)

1. Απαλλαγή από την ορθογραφία και τη στίξη (ΚΔ 2)

Παραχωρείται μόνο στα μαθήματα όπου η βαθμολόγηση της ορθογραφίας και της στίξης αποτελούν αντικείμενο εξέτασης: Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά και Μαθήματα ξένων γλωσσών. Στα μαθήματα αυτά, η συνολική βαθμολογία αναπροσαρμόζεται ως αντιστάθμισμα.

Τρόπος Αναπροσαρμογής της Βαθμολογίας ανά μάθημα στις εξετάσεις:

Μάθημα Αρχαίων Ελληνικών

Η διευκόλυνση αφορά μόνο στις ασκήσεις ορθογραφίας.

Διαγράφονται οι μονάδες που αντιστοιχούν στην ορθογραφία και ο βαθμός προκύπτει από αναπροσαρμογή της βαθμολογίας ως αντιστάθμισμα, σύμφωνα με τον τύπο:

$$B_{av} = \frac{100}{95} \times B_{\alpha}$$

όπου:

B_{av} : ο βαθμός που προκύπτει από αναπροσαρμογή.

B_α: ο βαθμός που προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογιών, μετά τη διαγραφή των μονάδων του Μέρους της Ορθογραφίας.

Μάθημα Νέων Ελληνικών

Η διευκόλυνση αφορά μόνο στις ασκήσεις Παραγωγής Επικοινωνιακού Λόγου και στις Λεξιλογικές Ασκήσεις.

α. Παραγωγή Επικοινωνιακού Λόγου (Έκθεση):

Διαγράφονται οι μονάδες που αντιστοιχούν στην ορθογραφία και ο βαθμός προκύπτει από αναπροσαρμογή της βαθμολογίας ως αντιστάθμισμα, σύμφωνα με τον τύπο

$$B_{εκθ,τελ} = \frac{40}{36} \times B_{εκθ,αρχ}$$

όπου:

B_{εκθ,τελ} : ο τελικός βαθμός της έκθεσης που προκύπτει από αναπροσαρμογή.

Βεκθ,αρχ: ο βαθμός της έκθεσης με τον οποίο βαθμολογήθηκε ο/η μαθητής/τρια μετά τη διαγραφή των μονάδων που δόθηκαν για την ορθογραφία.

β. Λεξιλογικές Ασκήσεις:

Επαναβαθμολογούνται χωρίς να ληφθεί υπόψη η ορθογραφία ή η στίξη. Δίνονται όλες οι μονάδες στο παιδί, νοουμένου ότι έχει δώσει τη σωστή απάντηση.

Μαθήματα Ξένων Γλωσσών

Η διευκόλυνση παρέχεται όπου η ορθογραφία είναι αντικείμενο εξέτασης, π.χ. στην παραγωγή γραπτού λόγου ή ασκήσεις ορθογραφίας. Όσον αφορά στον τρόπο αναπροσαρμογής της βαθμολογίας στα μαθήματα Ξένων Γλωσσών, οδηγίες θα δίνονται από το Γραφείο Επιθεώρησης της κάθε ξένης γλώσσας.

Επισημαίνεται ότι:

- Οι πιο πάνω αναπροσαρμογές της βαθμολογίας αφορούν στις εξετάσεις. Για τα διαγωνίσματα οι τύποι που χρησιμοποιούνται στις εξετάσεις προσαρμόζονται ανάλογα (π.χ. εάν η συνολική βαθμολογία του διαγωνίσματος στα Αρχαία Ελληνικά είναι 20 μονάδες, τότε το B_{av} προσαρμόζεται στο 20).
- Σε περίπτωση που παρατηρείται σημαντική βελτίωση στην επίδοση μαθητή/μαθήτριας στον τομέα της ορθογραφίας, ενημερώνεται, πριν τη λήξη των μαθημάτων, ο/η Συνδετικός/ή Λειτουργός για ενδεχόμενη άρση της διευκόλυνσης, μέσω της καθορισμένης διαδικασίας της ΕΕΕΑΕ. Η διατήρηση της συγκεκριμένης διευκόλυνσης στην περίπτωση αυτή, ενδεχομένως να επηρεάσει αρνητικά η συνολική βαθμολογία στο μάθημα.

2. Επιπρόσθετος Χρόνος Εξέτασης (ΚΔ 3)

Ο επιπρόσθετος χρόνος καθορίζεται στο είκοσι τοις εκατό (20%) του παρεχόμενου για την εξέταση χρόνου. Με τεκμηριωμένη εισήγηση ειδικών, η ΕΕΕΑΕ δύναται να αποφασίσει αύξηση του επιπρόσθετου χρόνου, ώστε να εξασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση στο διαγώνισμα/ εξεταστικό δοκίμιο.

Σημειώνεται ότι ο πρόσθετος χρόνος δεν αντισταθμίζεται με αφαίρεση άσκησης από το διαγώνισμα ή το εξεταστικό δοκίμιο.

Διαγωνίσματα

Οι μαθητές/τριες με έγκριση επιπρόσθετου χρόνου στα διαγωνίσματα εξετάζονται μαζί με τους/τις συμμαθητές/τριές τους στο τμήμα τους. Γίνεται εισήγηση όπως ο επιπρόσθετος χρόνος συμπληρώνεται την ίδια μέρα διεξαγωγής του διαγωνίσματος, μετά από συνεννόηση μεταξύ των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και του παιδιού, με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- κατά την περίοδο διδασκαλίας στήριξης του συγκεκριμένου μαθήματος,
- κατά την περίοδο διεξαγωγής άλλου μαθήματος, στη Βιβλιοθήκη ή άλλο χώρο, με επίβλεψη εκπαιδευτικού,
- κατά την ώρα του διαλείμματος που έπεται της ώρας του διαγωνίσματος, νοουμένου ότι θα συμπληρωθεί ο χρόνος του διαλείμματος από την επόμενη περίοδο.

Εξετάσεις

Οι μαθητές/τριες με έγκριση επιπρόσθετου χρόνου στις εξετάσεις δεν είναι απαραίτητο να παρακάθονται σε ξεχωριστή αίθουσα, εκτός εάν έχουν άλλη διευκόλυνση που το απαιτεί.

3. Ανάγνωση και απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου (ΚΔ 4)

Η διευκόλυνση αυτή, για τους/τις μαθητές/τριες με σχετική απόφαση από την ΕΕΕΑΕ, παραχωρείται τόσο στα διαγωνίσματα όσο και τις εξετάσεις, όλων των μαθημάτων.

Διαγωνίσματα

Ο/Η εκπαιδευτικός της εκάστοτε ειδικότητας δίνει χαμηλόφωνα οδηγίες και επεξηγήσεις στις ερωτήσεις του δοκιμίου και στα σημεία που θα υποδειχθούν από τον/την εξεταζόμενο/η, καθόλη τη διάρκεια του διαγωνίσματος. Αν χρειαστεί, γίνεται προσωρινή μετακίνηση των μαθητών/τριών, εντός της αίθουσας, ώστε να δίνεται η διευκόλυνση

χωρίς την ενόχληση άλλων. Στις περιπτώσεις των μαθητών/τριών με απώλεια ακοής που αδυνατούν να λάβουν την απλοποίηση προφορικά η επεξήγηση δίνεται γραπτώς.

Εξετάσεις

Για τον/την μαθητή/τρια με σχετική απόφαση από την ΕΕΕΑΕ, η διευκόλυνση:

- Παραχωρείται σε ξεχωριστή αίθουσα από αυτήν που έχει οριστεί για τους/τις μαθητές/τριες ΕΑΕ χωρίς απόφαση για τη συγκεκριμένη διευκόλυνση.
- Δεν υπολογίζεται στον χρόνο εξέτασης, ο χρόνος που διατίθεται για τη διαδικασία ανάγνωσης και απλοποίησης, αλλά προστίθεται στον συνολικό χρόνο του μαθήματος και είναι επιπρόσθετος της τυχόν παράτασης χρόνου που έχει εγκριθεί από την ΕΕΕΑΕ.
- Δίνεται από εκπαιδευτικό της ειδικότητας του εξεταζόμενου μαθήματος.

Διαδικασία ανάγνωσης και απλοποίησης της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου (ΚΔ 4) στις εξετάσεις:

Ο/Η Εκπαιδευτικός που παρέχει τη διευκόλυνση:

- δίνει αρχικά χρόνο στα παιδιά να διαβάσουν τα θέματα και να σημειώσουν τα σημεία που χρειάζονται διευκρίνιση. Στη συνέχεια, διαβάζει μεγαλόφωνα ολόκληρο το εξεταστικό δοκίμιο (περιλαμβανομένων κειμένων ή/και ποιημάτων) και παρέχει οδηγίες και επεξηγήσεις στα σημεία που υποδεικνύονται από τους εξεταζόμενους, χωρίς να προδιαγράφεται η απάντηση και χωρίς να αλλοιώνεται το περιεχόμενο του δοκιμίου. Ο χρόνος ανάγνωσης και απλοποίησης δεν υπερβαίνει τα δέκα λεπτά (10').
- παραμένει διαθέσιμος/η καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης για τυχόν πρόσθετες απορίες και δίνει χαμηλόφωνα οδηγίες και επεξηγήσεις στις ερωτήσεις του δοκιμίου και στα σημεία που θα υποδειχθούν από τον/την εξεταζόμενο/η.

Τονίζεται ότι για μαθητές/τριες με σοβαρές, πολλαπλές αναπηρίες των οποίων η λειτουργική εικόνα παρουσιάζει σοβαρή έκπτωση στον χώρο του σχολείου, μετά από έγκριση της ΕΕΕΑΕ, δύναται:

- ο χρόνος ανάγνωσης των θεμάτων από τον/τη ίδιο/α μαθητή/τρια, να καθοριστεί στα δέκα λεπτά (10΄) και
- ο χρόνος ανάγνωσης και απλοποίησης από τον/την εκπαιδευτικό να αυξηθεί στα είκοσι λεπτά (20΄).

Σημειώνεται ότι:

- για το μάθημα Φυσικά της Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου (Φυσική, Χημεία, Βιολογία), θα δοθούν επιπρόσθετες οδηγίες στην εγκύκλιο που αφορά στις εξετάσεις
- για τα μαθήματα των ξένων γλωσσών η ανάγνωση και απλοποίηση παρέχεται στη γλώσσα του μαθήματος εξέτασης

4. Χρήση υπολογιστικής μηχανής (ΚΔ 6)

Η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής σε διαγωνίσματα και εξετάσεις (ΚΔ 6) είναι δυνατή για μαθητές/τριες της Α΄ Γυμνασίου, μόνο μετά από σχετική απόφαση από της ΕΕΕΑΕ.

Για όλα τα παιδιά των μεγαλύτερων τάξεων, η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής επιτρέπεται χωρίς οποιαδήποτε απόφαση.

5. Παροχή «Μεταγραφέα» (ΚΔ 7)

Ο/Η μαθητής/τρια με την παροχή της διευκόλυνσης του «Μεταγραφέα», σε διαγωνίσματα και εξετάσεις υπαγορεύει τις απαντήσεις των ερωτήσεων για καταγραφή από τον/την εκπαιδευτικό με το συγκεκριμένο καθήκον.

Η παροχή «Μεταγραφέα» αφορά στα διαγωνίσματα και τις εξετάσεις όλων των γνωστικών αντικειμένων, εκτός αυτών όπου το σχέδιο αποτελεί αντικείμενο εξέτασης.

Διαγωνίσματα

- Ο/Η μαθητής/τρια με την παροχή της διευκόλυνσης «Μεταγραφέα» παρακάθεται το διαγώνισμα σε ξεχωριστή αίθουσα.

- Ο/Η εκπαιδευτικός του σχολείου που εκτελεί καθήκοντα μεταγραφέα (Μεταγραφέας), είναι αυτός/η στον/στην οποίο/α έχει δοθεί χρόνος απαλλαγής για τον σκοπό αυτό. Καθήκοντα μεταγραφέα μπορεί να αναλάβει εθελοντικά και άλλος/η εκπαιδευτικός, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Συστήνεται όπως, για τα μαθήματα που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις, χρέη μεταγραφέα εκτελεί εκπαιδευτικός της ειδικότητας ή παρεμφερούς ειδικότητας.
- Ο/Η Μεταγραφέας ενημερώνεται έγκαιρα από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης για την ημερομηνία και περίοδο διεξαγωγής του διαγωνίσματος και από κοινού διευθετείται η περίοδος διεξαγωγής του διαγωνίσματος για το παιδί με τη διευκόλυνση.
- Τα διαγωνίσματα των παιδιών με απόφαση για παροχή «Μεταγραφέα» διευθετούνται, όταν είναι δυνατό, την ίδια ημέρα και περίοδο με το διαγώνισμα των υπόλοιπων παιδιών της τάξης. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, διεξάγονται προγραμματισμένα σε ημέρα και περίοδο που ο Μεταγραφέας έχει διαθέσιμο χρόνο και ο/η μαθητής/τρια δεν έχει εξεταζόμενο μάθημα.

Εξετάσεις

- Ο/Η Μεταγραφέας είναι εκπαιδευτικός της ειδικότητας του εξεταζόμενου μαθήματος. Για το μάθημα Φυσικά της Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου (Φυσική, Χημεία, Βιολογία), εάν δεν υπάρχει διαθέσιμος/η εκπαιδευτικός του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου, καθήκοντα μεταγραφέα μπορεί να αναλάβει εκπαιδευτικός μιας εκ των τριών ειδικοτήτων.
- Η παροχή «Μεταγραφέα» δίνεται σε ξεχωριστή αίθουσα με δύο επιτηρητές/τριες για κάθε παιδί. Ο ένας εκ των δύο επιτηρητών είναι ο Μεταγραφέας. Σε περίπτωση που το παιδί έχει και απόφαση για παροχή της εύλογης προσαρμογής με ΚΔ 4, τότε αυτή παρέχεται από τον Μεταγραφέα.
- Η παροχή «Μεταγραφέα» δίνεται με επιπρόσθετο χρόνο ίσο με 10% του συνολικού χρόνου εξέτασης. Ο χρόνος αυτός είναι επιπρόσθετος της τυχόν παράτασης χρόνου που έχει εγκριθεί από την ΕΕΕΑΕ.

- Ο/Η μαθητής/μαθήτρια με παροχή «Μεταγραφέα» νοείται ότι έχει απαλλαγή από την ορθογραφία και τη στίξη.
- Ο/Η μαθητής/μαθήτρια με παροχή «Μεταγραφέα» κατόπιν απόφασης της ΕΕΕΑΕ., ενδέχεται να απαλλαγεί από το μέρος της ακρόασης/κατανόησης κειμένου στα μαθήματα Ξένων Γλωσσών.

6. Μικρά Διαλείμματα (ΚΔ 14):

Ο/Η μαθητής/τρια με τη συγκεκριμένη διευκόλυνση έχει τη δυνατότητα, κατά τη διάρκεια του διαγωνίσματος ή της εξέτασης, να διακόπτει για μικρά διαλείμματα, εκτός της αίθουσας.

Στις περιπτώσεις που στον/στην εξεταζόμενο/η μαθητή/τρια έχει παραχωρηθεί επιπλέον και η διευκόλυνση του Πρόσθετου Χρόνου (ΚΔ 3), ο χρόνος των μικρών διαλειμμάτων είναι επιπρόσθετος.

Διαγωνίσματα

- Ο συνολικός χρόνος των παραχωρούμενων διαλειμμάτων δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) λεπτά.
- Ο/Η μαθητής/τρια, κατά τα μικρά διαλείμματα, παραμένει σε χώρο που μπορεί να επιβλέπεται από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα της τάξης ή επιβλέπεται από άλλο/η εκπαιδευτικό.

Εξετάσεις

- Ο συνολικός χρόνος των παραχωρούμενων διαλειμμάτων δεν υπερβαίνει τα είκοσι λεπτά (20').
- Ο/Η μαθητής/τρια, κατά τα μικρά διαλείμματα εκτός τάξης επιβλέπεται από τον/την αναπληρωτή/τρια επιτηρητή/τρια που βρίσκεται έξω από την αίθουσα.

7. Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (ΚΔ 15):

Η διευκόλυνση της χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή παρέχεται σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα, κατά τη διάρκεια των διαγωνισμάτων και των εξετάσεων ή/και για την κατ' οίκον εργασία.

Διαγωνίσματα

- Η διευκόλυνση παρέχεται εντός της αίθουσας διεξαγωγής του διαγωνίσματος, με χρήση φορητού Η/Υ.
- Ο/Η εκπαιδευτικός της τάξης μεταφέρει το διαγώνισμα σε φορητό Η/Υ με USB.
- Ο/Η εκπαιδευτικός βεβαιώνεται ότι ο Η/Υ δεν έχει πρόσβαση (ενσύρματη ή ασύρματη) στο διαδίκτυο.
- Το περιβάλλον εργασίας είναι το πρόγραμμα Microsoft Word, στο οποίο είναι απενεργοποιημένα τα εργαλεία για έλεγχο της ορθογραφίας και της γραμματικής, καθώς και οτιδήποτε άλλο θα έδινε προβάδισμα στον/στη μαθητή/τρια ανάλογα με το μάθημα.
- Το διαγώνισμα του παιδιού φυλάγεται, κατά τη διάρκεια του διαγωνίσματος στον σκληρό δίσκο του Η/Υ.
- Το συμπληρωμένο διαγώνισμα, μετά το πέρας του διαγωνίσματος, μεταφέρεται στη φορητή μνήμη USB.
- Ο/η εκπαιδευτικός φροντίζει για την εκτύπωση του διαγωνίσματος και τη διόρθωσή του.

Εξετάσεις

- Ο/Η μαθητής/τρια παρακάθεται την εξέταση σε αίθουσα Η/Υ του Σχολείου ή κάποια άλλη αίθουσα του σχολείου με Η/Υ και εκτυπωτή. Συστήνεται να χρησιμοποιηθούν φορητοί Η/Υ.

- Η διευκόλυνση παρέχεται στην παρουσία δύο επιτηρητών. Ο/Η ένας/μία εκ των δύο πρέπει να είναι καθηγητής/τρια Πληροφορικής του Σχολείου, ώστε να χειριστεί ζητήματα που ενδέχεται να προκύψουν με τον Η/Υ.
- Ο καθηγητής/τρια της Πληροφορικής ελέγχει και εξασφαλίζει από την προηγούμενη ημέρα την άριστη λειτουργία των Η/Υ. Μεριμνά ώστε στην αίθουσα να υπάρχει κατάλληλος εξοπλισμός και τα απαραίτητα αναλώσιμα υλικά για την εκτύπωση.
- Οι Η/Υ δεν πρέπει να είναι δικτυωμένοι μεταξύ τους και επιπλέον δεν πρέπει να υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο (ενσύρματη ή ασύρματη). Σε περίπτωση που υπάρχει εγκατεστημένο πρόγραμμα επαναφοράς (π.χ. Deepfreeze), να απενεργοποιηθεί.
- Το περιβάλλον εργασίας είναι το Microsoft Word, στο οποίο είναι απενεργοποιημένα τα εργαλεία για έλεγχο της ορθογραφίας και της γραμματικής, καθώς επίσης και οτιδήποτε άλλο θα έδινε προβάδισμα στον/στη μαθητή/τρια ανάλογα με το μάθημα.
- Στην αίθουσα διεξαγωγής της εξέτασης, βρίσκονται σε λειτουργία περισσότεροι από ένας υπολογιστές για κάθε εξεταζόμενο, ώστε να είναι δυνατή άμεση αλλαγή Η/Υ σε περίπτωση προβλήματος.
- Η εργασία του εξεταζόμενου φυλάγεται κατά τη διάρκεια της εξέτασης στον σκληρό δίσκο του Η/Υ, αλλά και σε φορητή μνήμη USB για περισσότερη ασφάλεια.
- Η εργασία του/της μαθητή/τριας εκτυπώνεται μετά το πέρας της εξέτασης. Ο/Η μαθητής/τρια συμφωνεί με τους επιτηρητές ότι οι εκτυπωμένες σελίδες αποτελούν πράγματι την εργασία του/της και μονογράφει όλες τις σελίδες. Το ίδιο κάνουν και οι δύο επιτηρητές.
- Ένας/Μία επιτηρητής/τρια, ο/η οποίος/α θα πρέπει να είναι καθηγητής/τρια της ειδικότητας του εξεταζόμενου μαθήματος, εκτελεί καθήκοντα Γραφέα και αντιγράφει με απόλυτη ακρίβεια την εργασία του/της μαθητή/τριας σε κανονικό τετράδιο απαντήσεων.

- Ο δεύτερος επιτηρητής/τρια αντιπαραβάλλει το περιεχόμενο του τετραδίου απαντήσεων, μετά την αντιγραφή, με το περιεχόμενο της εκτυπωμένης εργασίας του/της μαθητή/τριας και επιβεβαιώνει ότι έγινε ακριβής αντιγραφή του κειμένου.
- Ο/Η μαθητής/τρια ελέγχει και επιβεβαιώνει την ακριβή αντιγραφή των απαντήσεων του/της, παραδίδει το τετράδιό του/της και αποχωρεί.
- Το συγκεκριμένο τετράδιο ανακατεύεται με τα υπόλοιπα τετράδια απαντήσεων και προωθείται για βαθμολόγηση. Η εκτυπωμένη εργασία του μαθητή που περιέχει τις υπογραφές του ίδιου του εξεταζόμενου και των επιτηρητών, καθώς και το σχετικό έντυπο (έντυπο Γραφέα) κατάλληλα συμπληρωμένο, δίνονται σε ξεχωριστό φάκελο στην Επιτροπή Τελικών Εξετάσεων του Σχολείου και φυλάγονται σε ασφαλή χώρο.
- Η εργασία του/της μαθητή/τριας διαγράφεται τελείως από τον σκληρό δίσκο, με ευθύνη ενός μέλους της Επιτροπής Τελικών Εξετάσεων του Σχολείου. Ελέγχεται, επίσης, ότι δεν υπάρχει άλλη εκτύπωση της εργασίας του/της μαθητή/τριας, εκτός από αυτήν που έχει υπογραφεί από τον/την ίδιο/ίδια και τους/τις επιτηρητές/τριες.

8. Χρήση «Γραφέα» (ΚΔ 17):

Η χρήση «Γραφέα» αφορά στην πιστή αντιγραφή των απαντήσεων των μαθητών/τριών μετά το τέλος της εξέτασης ή του διαγωνίσματος.

Η παροχή «Γραφέα» αφορά στα διαγωνίσματα και τις εξετάσεις όλων των γνωστικών αντικειμένων, εκτός αυτών όπου το σχέδιο αποτελεί αντικείμενο εξέτασης.

Διαγωνίσματα

- Ο/Η μαθητής/τρια συμπληρώνει το διαγώνισμα στην τάξη του, όπως και τα υπόλοιπα παιδιά.
- Ο/Η διδάσκων/διδάσκουσα εκπαιδευτικός αναλαμβάνει καθήκοντα «Γραφέα».
- Ο/Η μαθητής/τρια, μετά το πέρας του διαγωνίσματος διαβάζει μεγαλόφωνα όσα έγραψε και ο Γραφέας τα καταγράφει σε άλλο κενό διαγώνισμα. Η διαδικασία γίνεται σε ξεχωριστή αίθουσα.

- Ο/Η μαθητής/τρια, μετά την αντιγραφή του διαγωνίσματος, ελέγχει ότι οι απαντήσεις αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του αρχικού διαγωνίσματος που απάντησε ο/η ίδιος/α και μονογράφει την κάθε σελίδα.
- Το αρχικό διαγώνισμα επισυνάπτεται στο διαγώνισμα που έχει αντιγραφεί από τον/τη Γραφέα.

Εξετάσεις

- Ο/Η Γραφέας είναι εκπαιδευτικός της ειδικότητας του εξεταζόμενου μαθήματος.
- Ο/Η μαθητής/τρια συμπληρώνει το εξεταστικό δοκίμιο, στην αίθουσα εξέτασης με τους/τις υπόλοιπους/ες μαθητές/τριες. Η διαδικασία αντιγραφής του εξεταστικού δοκιμίου από τον/τη Γραφέα, διενεργείται στην ίδια αίθουσα, μετά το τέλος της εξέτασης.
- Ο/Η Γραφέας, μετά την ολοκλήρωση του εξεταστικού δοκιμίου από τον μαθητή/τριας, αντιγράφει με απόλυτη ακρίβεια την εργασία του/της σε νέο τετράδιο απαντήσεων ή σε νέο εξεταστικό δοκίμιο σε περίπτωση που στο δοκίμιο έχει χώρο απαντήσεων.
- Ο/Η δεύτερος/η επιτηρητής/τρια ελέγχει ότι το περιεχόμενο του τετραδίου απαντήσεων/ δοκιμίου, μετά την αντιγραφή, αντιστοιχεί στο περιεχόμενο του αρχικού τετραδίου απαντήσεων/δοκιμίου, στο οποίο έγραψε τις απαντήσεις του ο/η μαθητής/τρια.
- Ο/Η μαθητής/τρια παραμένει στην αίθουσα καθ' όλη τη διαδικασία αντιγραφής των απαντήσεών του/της, ώστε να ελέγξει το νέο τετράδιο απαντήσεων/ δοκίμιο και να το παραδώσει για να αναμειχθεί με τα τετράδια απαντήσεων/δοκίμια των υπόλοιπων μαθητών/τριών.
- Το τετράδιο/δοκίμιο, στο οποίο ο Γραφέας έχει αντιγράψει τις απαντήσεις του/της μαθητή/τριας, προωθείται για βαθμολόγηση. Νοείται ότι στο τετράδιο/δοκίμιο αυτό μπορεί να παρουσιάζεται μόνο ένας γραφικός χαρακτήρας.

- Το αρχικό τετράδιο απαντήσεων/δοκίμιο θα δοθεί σε ξεχωριστό φάκελο στην Επιτροπή Τελικών Εξετάσεων του Σχολείου, χωρίς να καλυφθούν τα προσωπικά στοιχεία του/της μαθητή/τριας.

9. Απαλλαγή από ακρόαση - κατανόηση κειμένου (ΚΔ 18):

Η συγκεκριμένη διευκόλυνση αφορά στην εξέταση της ακρόασης και κατανόησης στα μαθήματα ξένων γλωσσών.

Διαγωνίσματα

Ο/Η μαθητής/τρια:

- Παρακάθεται στο διαγώνισμα μαζί με τους/τις συμμαθητές/τριές του/της στην τάξη του/της.
- Κατά τη διάρκεια του μέρους που αφορά στην ακρόαση - κατανόηση κειμένου, δεν δικαιούται να εργαστεί για τη διεκπεραίωση του υπόλοιπου διαγωνίσματος, για τον λόγο αυτό γυρίζει το διαγώνισμα του/της ανάποδα και περιμένει να ολοκληρωθεί το ακουστικό μέρος της εξέτασης από τους/τις υπόλοιπους/ες μαθητές/τριες.

Εξετάσεις

Ο/Η μαθητής/τρια:

- Παρακάθεται στην εξέταση μαζί με άλλους/άλλες μαθητές/μαθήτριες στην αίθουσα εξέτασης, εκτός εάν λαμβάνει άλλη διευκόλυνση, με βάση την οποία θα πρέπει να εξετάζεται σε ξεχωριστή αίθουσα.
- Σε περίπτωση που παρακάθεται στην εξέταση μαζί με άλλα παιδιά που δεν έχουν την ίδια διευκόλυνση, δεν δικαιούται να εργαστεί για τη διεκπεραίωση της υπόλοιπης εξέτασης. Για τον λόγο αυτό, γυρίζει το διαγώνισμα του/της ανάποδα και περιμένει να ολοκληρωθεί το ακουστικό μέρος της εξέτασης από τους/τις υπόλοιπους/ες μαθητές/τριες.

- Σε περίπτωση που παρακάθεται στην εξέταση μόνος/η του/της ή σε αίθουσα που όλοι/ες οι μαθητές/τριες έχουν την ίδια διευκόλυνση, τότε δεν γίνεται η χορήγηση του μέρους του γραπτού που περιλαμβάνει την ακρόαση - κατανόηση κειμένου και επιλύουν το υπόλοιπο γραπτό τους. Νοείται ότι, ο συνολικός χρόνος εξέτασης προσαρμόζεται ανάλογα, ώστε να αφαιρείται ο χρόνος διεξαγωγής του μέρους ακρόαση – κατανόηση κειμένου.

Τρόπος Αναπροσαρμογής της Βαθμολογίας

Οι μαθητές/τριες βαθμολογούνται μόνο για το γραπτό μέρος του εξεταστικού δοκιμίου. Ο τελικός βαθμός του μαθήματος προκύπτει με αναπροσαρμογή βαθμολογίας σε ακέραιες μονάδες στην κλίμακα 1 – 20.

Ο τελικός βαθμός αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τη σχέση: $B_{av} = \frac{B_{\alpha}}{B_{\Sigma} - \mu_{\alpha/\kappa}} B_{\Sigma}$

όπου:

B_{av} : ο βαθμός που προκύπτει από αναπροσαρμογή στην αρχική βαθμολόγηση του γραπτού.

B_α : ο αρχικός βαθμός με τον οποίο βαθμολογήθηκε ο/η μαθητής/τρια στην αρχική κλίμακα βαθμολόγησης του γραπτού.

B_Σ : ο συνολικός αριθμός μονάδων στο γραπτό στην αρχική κλίμακα βαθμολόγησης του γραπτού (π.χ. αν το γραπτό βαθμολογείται στα 100 *B_Σ* = 100).

μα/κ : Το σύνολο των μονάδων με τις οποίες βαθμολογείται το δοκίμιο ακρόασης/κατανόησης.

Αφού καταγραφεί στο γραπτό ο βαθμός που προκύπτει από αναπροσαρμογή στην αρχική κλίμακα βαθμολόγησης του γραπτού (*B_{av}*), μετατρέπεται στην κλίμακα 1 – 20 (απλά πολλαπλασιάζοντας $\times \frac{20}{B_{\Sigma}}$).

10. Εξαίρεση από εξέταση μέρους του διαγωνίσματος/ εξεταστικού δοκιμίου (ΚΔ 19):

Ο/Η μαθητής/τρια που λόγω σοβαρής αναπηρίας αδυνατεί να απαντήσει μέρος του διαγωνίσματος/ εξεταστικού δοκιμίου, δίνεται ειδική παραχώρηση για το ελλείπον μέρος, μετά από σχετική απόφαση της ΕΕΕΑΕ.

Η τελική βαθμολογία του/της μαθητή/τριας υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως για τη διευκόλυνση για απαλλαγή από ακρόαση - κατανόηση κειμένου (ΚΔ 18).

11. Μορφοποίηση γραπτού για τις ανάγκες μαθητή/τριας με απώλεια όρασης:

Όπου χρειάζεται, γίνονται διαφοροποιήσεις της οπτικής παρουσίασης του εξεταστικού δοκιμίου, οι οποίες να περιλαμβάνουν:

(α) ποσοστιαία μεγέθυνση των γραμμάτων του εξεταστικού δοκιμίου, σχημάτων σχεδιαγραμμάτων, γραφικών, ανάλογα με την περίπτωση

(β) μεταγλώττιση σε και από Braille από λειτουργούς της Σχολής Τυφλών

(γ) χρήση οθόνης αφής

(δ) ανάγνωση των ερωτήσεων στους/στις υποψήφιους/ες, όταν η πρόσβαση στο εξεταστικό δοκίμιο είναι αδύνατη

12. Διευκολύνσεις για μαθητή/τρια με απώλεια ακοής:

Το κάθε παιδί με απώλεια ακοής παρακάθεται στις εξετάσεις σε ξεχωριστή αίθουσα. Σε περίπτωση που δύο ή περισσότερα παιδιά με απώλεια ακοής (χωρίς άλλες μαθησιακές δυσκολίες ή αναπηρίες) έχουν τον/την ίδιο/ίδια διδάσκοντα διδάσκουσα τότε μπορούν να μπουν στην ίδια αίθουσα για την εξέταση.

Απαλλαγή από το μέρος της ακρόασης στις ξένες γλώσσες

Όπου υπάρχει ακροαστικό μέρος στα διαγωνίσματα/εξετάσεις των μαθημάτων των ξένων γλωσσών, στα παιδιά με απώλεια ακοής δίδεται ειδική παραχώρηση απαλλαγής από την ακρόαση/κατανόηση κειμένου.

Σημειώνεται ότι δεν παραχωρείται παράταση χρόνου για το μέρος της εξέτασης που αφορά «ακρόαση/κατανόηση κειμένου» στις ξένες γλώσσες.

Επισημαίνεται ότι:

- στις περιπτώσεις που οι μαθητές/μαθήτριες με απώλεια ακοής δίνουν το διαγώνισμα μαζί με άλλους/άλλες μαθητές/μαθήτριες στην τάξη, οι μαθητές/μαθήτριες στους/στις οποίες έχει παραχωρηθεί η συγκεκριμένη διευκόλυνση, κατά τον χρόνο της εξέτασης ακρόασης/ κατανόησης κειμένου παραμένουν στη θέση τους και συνεχίζουν την εξέταση, αφού ολοκληρωθεί το μέρος της εξέτασης που αφορά στην «ακρόαση/κατανόηση κειμένου». Τονίζεται ότι, κατά τη διάρκεια της εξέτασης στην «ακρόαση/κατανόηση κειμένου» των άλλων μαθητών/τριών, δεν δικαιούνται να εργαστούν για τη διεκπεραίωση της υπόλοιπης εξέτασης.
- στις περιπτώσεις που οι μαθητές/μαθήτριες δίνουν το διαγώνισμα ή παρακάθονται στην εξέταση μόνοι τους, τότε, δεν γίνεται η χορήγηση του μέρους του γραπτού που περιλαμβάνει την ακρόαση/κατανόηση κειμένου και επιλύουν το υπόλοιπο γραπτό τους.

Οι μαθητές/μαθήτριες βαθμολογούνται μόνο για το γραπτό μέρος του διαγωνίσματος/εξέτασης. Ο τελικός βαθμός προκύπτει όπως περιγράφεται πιο πάνω στη διευκόλυνση ΚΔ 18.

Ανάγνωση και απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου

Οι επιτηρητές/τριες, οι οποίοι/ες θα αναλάβουν την παροχή της διευκόλυνσης της απλοποίησης, πρέπει να είναι οι καθηγητές/τριες της ειδικότητας του εξεταζόμενου μαθήματος, οι οποίοι/ες διδάσκουν το μάθημα και στη στήριξη των παιδιών. Στις περιπτώσεις παιδιών με απώλεια ακοής που δεν λαμβάνουν στήριξη, την απλοποίηση αναλαμβάνει ο/η εκπαιδευτικός της αντίστοιχης ειδικότητας που διδάσκει στο τμήμα των παιδιών.

Οι μαθητές/μαθήτριες με απώλεια ακοής μπορούν να ζητούν από τον/την επιτηρητή/τρια επεξηγήσεις άγνωστων λέξεων (νοουμένου ότι δεν προδιαγράφεται η απάντηση και δεν αλλοιώνεται το δοκίμιο), καθόλη τη διάρκεια της εξέτασης. Για τον λόγο αυτό, δίνεται

στους/στις μαθητές/μαθήτριες επιπρόσθετος χρόνος δέκα (10΄) λεπτών και είναι πρόσθετος της παροχής ΚΔ 3.

Τονίζεται ότι για μαθητές/τριες με απώλεια ακοής, οι οποίοι/ες έχουν διαγνωσμένες επιπρόσθετες ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ή και άλλες αναπηρίες μετά από έγκριση της ΕΕΕΑΕ ή σύμφωνα με οδηγίες της Σχολής Κωφών Γεώργιος Μάρκου:

- Κατά τη διάρκεια των πρώτων δέκα (10΄) λεπτών, οι μαθητές/μαθήτριες διαβάζουν τα θέματα και σημειώνουν τις άγνωστες λέξεις.
- Ακολούθως για είκοσι λεπτά (20΄), ο/η επιτηρητής/τρια διαβάζει μεγαλόφωνα στους/στις μαθητές/μαθήτριες ολόκληρο το εξεταστικό δοκίμιο, συμπεριλαμβανομένων των κειμένων ή/και ποιημάτων και δίνει οδηγίες και επεξηγήσεις στα σημεία που θα υποδειχθούν από τους εξεταζόμενους, κατά τρόπο όμως που δεν προδιαγράφεται η απάντηση και δεν αλλοιώνεται το δοκίμιο.
- Τονίζεται ότι τα τριάντα λεπτά (30΄) που διατίθενται για τη διαδικασία απλοποίησης είναι επιπρόσθετα του χρόνου εξέτασης του μαθήματος (προστίθενται στον συνολικό χρόνο εξέτασης του μαθήματος και είναι επιπρόσθετα της παράτασης χρόνου που δίνεται στους/στις μαθητές/μαθήτριες).
- Για τα μαθήματα των ξένων γλωσσών και της Λογιστικής, για τους/τις μαθητές/τριες με απώλεια ακοής, η απλοποίηση παρέχεται στα Ελληνικά.

Τονίζεται ότι η επεξήγηση των λέξεων για το άγνωστο κείμενο του εξεταστικού δοκιμίου των Νέων Ελληνικών δεν ισχύει σε λέξεις που αποτελούν αντικείμενο εξέτασης στις λεξιλογικές ασκήσεις.

Ο/Η καθηγητής/τρια, υπεύθυνος για την παραχώρηση της συγκεκριμένης διευκόλυνσης, παραμένει στην αίθουσα μαζί με τους μαθητές/μαθήτριες και είναι στη διάθεσή τους καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης για συμπληρωματικές επεξηγήσεις ή διευκρινίσεις.

Διευκρινίζεται ότι για τα παιδιά με απώλεια ακοής, των οποίων η πρώτη γλώσσα είναι η Κυπριακή Νοηματική Γλώσσα (ΚΝΓ), υποβάλλουν τις διευκρινιστικές ερωτήσεις προς τον/την διδάσκοντα/ουσα μέσω του διερμηνέα της ΚΝΓ.